

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 277.

V Ljubljani, v soboto 1. decembra 1888.

Letnik XVI.

1848.

VIRIBUS UNITIS!

V proslavo štiridesetletnice
presvetlega cesarja

Frana Josipa I.

Viribus unitis!

Kot solca rajskomili zar,
Ko v jutru izza gôr prisine,
Vedri, jasni noči temine,
Ljubeč gore in holmce zlate,
Ljubeč livade, loge trate —
Takó, presvetli naš vladar,
Vedri, jasni to čarno geslo,
Ki vdolbel si je v krono, žezlo,
Bodočnost nam krasnejše dnove
Oznanjajoč in upe nóve
Ljubo sadeč v srcé vsegdar!

Hitel je čas in tonil v morje
Neskončno . . . Štiridesetkrat
Vzcvetela zorna je pomlád,
Odkar zasinil svetli zor je
Imena Tvojega v naš svet.
Oj lepa, dolga vrsta let!

A v letih dolgih teh sovražna sila Zastave naše ni je upognila!

No drzno orel razprostiral
Na njej je šira krila svoja
In v mirnih časih, časih boja
Ponosno v svet se je oziral.
Saj je bliščalo raz zastavo
Domovju v bran, domovju v slavo
Jekleno slovo, ki zarisal,
Ki sam si vánjo car je vpisal —

Viribus unitis!

Bili so burni, burni časi . . .
»Ustava! Slóboda!« Takó
Grmeli so uporni glasi
Od Tise sém, preteč strašno!
Bili so burni, burni časi . . .
A časov burnih ljuta sila,
Vladar naš, Tebe ni strašila.
Še enkrat solznega očesa
V mladostni gaj si se ozrl,
V mladostni gaj — na cvete krasne,
Ki ondi so cveteli Ti,
V mladostni gaj — na dnóve jasne,
Ki so kot sèn hiteli Ti,
Še enkrat . . . In otrl, otrl
Z očesa si rosó slovesa
In mož krepak in mož prevrl
Vé roko palico vladarsko,
Na glavo vzél si krono carsko. —

Naj krona v zlatu je bliščala,
Bilà ni krona zlata ta,
Bilà je krona trnjeva
In trnja v sebi ni skrivala. —
A ž njo si Ti ovil glavo!
Zakaj? Ker srce plamenelo
Ljubavi Ti je do rodov
In v tej ljubavi koprnelo
Miru nebeški blagoslov
Privesti v mesto spet in selo. —
Ti ž njo si bil ovil glavo!
Zakaj? Ker v lepi duši, mladi
Pri cvetu cvet Ti je cvetel,
Cvetela nada Ti pri nadi,
Ki vse izpolniti si htél
V krepostni, modri svoji vladi.

Hitel je čas . . .
Izvršil prvo si nalogo,
Vresničil nãd si mnogo,
Osrečil nas!

Izvršil si preblago delo
Privél si sveti mir v deželo,
Oj sveti mir, vé čegar krili
Omiki zorni je zavetje,
In slave se procvita cvetje,
Rodè slobode časi mili.
Ukrotil si uporne roje
Sovrage Avstrije in svoje,

Trdnò domovju stalo si priboril, Oj večno, večno Avstrijo si storil!

Bilò ni lahko delo to,
A Tebi je bilò lahkó.
Saj v krono in pa v zlato žezlo
Narísal, modri si vladar,
Narísal si prečudno veslo
In močno in krepkó vsegdar,
Ne veslo, no mogočno geslo —

Viribus unitis!

Viribus unitis!

To slovo, cesar naš, svetilo
V viharjih Ti je, krépkih dnéh,
To slovo sveto Te vodilo
I v časih mirnih, ko v prospéh
Cesarstvu, narodom premilo
Nadéje si vresničeval,
Cesarstvo, nas osrečeval.

Kaj storil v srečo našo, svetli car, si, Kako nam dober, blag Ti bil vsegdar si!

Ti bil pripravljen si pomoči,
Pomoči revnim v nizki koči
In rane celiti ljubeče
Oj rane bridke in skeleče.
Le čul o bedi si — »Družimo
Moči!« si děl, »Solze otrimo!«
In kot dobrotno si govoril,
Tako, tako, vladar si storil!

Oj hvala, car!
Dokler nam srca bodo bila,
Nevtrudna bodo Ti darila
Zahvalni dar!

Viribus unitis!

Krepkó ta glas bo v svet donél,
Donél v prihodnje večne čase . . .
Sin veren vsak bo čul te glase!
Da čul . . . In v slednji, slednji sili
Za Té, vladar, za dom premili
Brat brata zvésto bo objél
In plameneč v ljubavi sveti
Samo za Té, za dom živeti,
In plameneč v ljubavi sveti
Za Té, za dom če treba, umreti
Krepko bo v desno meč prijél!

In tu, oj car . . . Junak močán je,
Če veže v službi ga dolžnost,
A če ljubavi se krepost
Ž njo druží, tu nad vse srčán je! —
Naj še tako besni vihar,
Viharja bati se nikar!

Na veke, car, sovražna, besna sila Ne bo zastave naše uklonila!

Na veke ne! Zastavo štítil
Bo z bratom brat tako radostno,
Oj z bratom brat z roko krepostno;
Jo s slave nove venci kítíl.
Saj brate bode vse objemal
In srca bode vsem razvneval
En glas, mogočno eno geslo,
Ki vdolbel si je v krono, žezlo —

Viribus unitis!

Faustus.

1888.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik
s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri opravištvi ali
v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se račun 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske
dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 .

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le
z duem naročbe.

Vredništvo in opravištvo „Slovenca“ in
„Domoljuba“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. decembra.

Notranje dežele.

Deželni šolski sveti so izročili domobran-
skemu ministerstvu na podlagi § 2. domobranske
postave sezname onih srednješolskih profesorjev, ki
so neobhodno potrebni za opravljanje javne službe
in tedaj v slučaju vojske prosti službovanja v črni
vojski.

Državnozborni pristojbinski odsek
je v svoji predčerašnji seji sprejel predlog poslanca
Stejskala, naj vlada poizveduje, koliko bi imela manj
dohodkov, ako bi bili prepisi nepremičnin do 1000 gl.
prosti pristojbin in bi se prizemljiških od 4000 gl.
do 8000 gl. pobirala 1½% pristojbina.

Klub **zdržene levice** je sprejel nova kluba
pravila večinoma na podlagi onih prejšnjega
nemško-avstrijskega kluba. Odbor je začasno ostal
dosedanji, in sicer do dne, ko se bo sešel državni
zbor po božičnih počitnicah.

Predčerašnjim je v **hrvatskem saboru**
skušal dokazati sekcijski načelnik Stanković, kakove
dobrete vživa Hrvatska od poravnane postave. Za
proračun so potem še govorili Srb Gyurković, sek-
cijski načelnik Klein in poročevalec Miškatič. Ko
je večina potrdila proračunsko predlogo kot podlogo
nadrobni razpravi, vstala je opozicija s svojih se-
dežev ter zapustila dvorano.

Vnanje države.

Papež **Leon XIII.** je poslal francoskemu
škofu v St. Flouru pismo, v kojem mu toplo
priporoča, naj pospešuje razvoj katoliških rokodel-
skih društev. Dotični odlomek pišma slóve: „Gotovo
je vsakomur znano, v kakove zanjke vabijo sovraž-
niki katoličanstva pred vsem one, ki živé le od dela
svojih rok, in kako zlorabijo delavsko revščino in
bedo, da bi v delavcih zatrli vero in vzbudili po-
željivost. Zaradi tega, kakor sami izprevidite, ne mo-
rete storiti ničesa časa primernejšega, kakor da z
združenimi močmi in vneto iščete primerna sredstva,
s katerimi morete obvarovati svoj narod teh škod-
ljivih vplivov in pogubnih vabil. Ne pozdravljamo
tedaj samó vaše vnetosti, s katero vežete takó ple-
menite namene z ljubeznijo do sv. Stola, marveč že-
limo tudi iz vsega srca, da bi se ta (delavska) društva,
katerih je že mnogo v Franciji, pomnoževala dan
za dnevom in proslavljala z dobrim glasom svojega
blagonosnega delovanja.“

LISTEK.

Kako živi naš cesar.

Jutri je v istini svet dan za vso državo, za
vse pokrajine širne Avstrije, koder plapolajo peroti
avstrijskega orla, osebito pa za nas Slovence.

Cesar naš objemlje z jednako ljubeznijo vse
narode svojega velicega cesarstva, in močno vez naj-
vernejše udanosti izražajo danes in jutri milijoni
stanovnikov monarhije naše do ljubljene vladarja
povodom njegovega 40letnega vladanja.

Kedor je bil katerikrat v srečnem položaji priti
v dotiko s cesarjem, ni pač mogel dosti najti besedi,
s katerimi bi mogel umestno se načuditi velikemu
vladarju. Točnost, natančnost, pravičnost in vestnost
cesarja našega znane so skoro vsakemu podaniku,
in vztrajnost njegova kakor neumorna delavnost v
izpolnjevanji njegovih vladarskih dolžnostij. Dneve
in tedne si cesar ne privoščé ni pokoja, ni odmora.
Na vse zgodaj prične Nj. veličanstvo svoje delo pri
pisalni mizi in dela do poznega večera. Redni obedi

Mej nemškimi reptiljskimi listi in „Pester
Lloyd“ je navstal ljut boj zaradi **nemško-av-
strijske zveze**. Neki pritlični francoski listič je
pred tremi tedni pisal, da je grof Taaffe velik na-
sprotnik tej zvezi. Čudno, Bismarckova glasila so
slastno zgrabila to novost ter začela ljuto udrihati
po Taaffeju, da, prizanesla niso celó prestolonasled-
niku Rudolfu. Ta vihar zoper Avstrijo je po sploš-
njem mnenji uprizoril knez Bismarck, ker se du-
najsko ministerstvo ni hotelo zadosti pokoriti nje-
govim zahtevam. Mej tem se je ponudila nemškemu
časopisju še lepša prilika, da dokaže resnico svojih
trditvev — novi list „Schwarz-Gelb“ je pisal zoper
zvezo z Nemčijo. Sedaj so imeli črno na belem!
„Köln. Ztg.“ nam pové, kaj prav za prav skeli Bis-
marcka, ko pravi: „Zadnji čas so se ukrepili v Av-
striji nasprotniki nemško-avstrijske zveze.“ Tedaj
državnozborna konservativna večina jih v oči bôde.
Kar je pa najbolj čudno pri vsem tem, je to, da
zagovarja Taaffeja zoper te napade „Pester Lloyd“,
ki se sicer trdno drži liberalnih načel. Mej tem in
„Nordd. Allgem. Ztg.“ je postala praska posebno
zadnje dni vroča. „P. Ll.“ očita pred vsem „Nordd.
Allg. Ztg.“, da je molé prezrla pobalinski na-
pad v „Deutsches Tagbl.“ na našega prestolonasled-
nika, potem pa piše po besedah: „Ali ima list g.
Pindterja res takó slabe pojme o mogočnosti in ve-
ljavi Avstro-Ogerske, da si domišlja, Avstrijan mora
moléati k njeni trditvi, da more monarhija obstati
le tedaj, ako je v zvezi z Nemčijo, ináče pa se mora
pogrezniti v nič, ako jej zaveznica odtegne svojo na-
klonjenost? Rudečica nam zaliva obraz vsled jeze,
ker si upajo nekateri ljudje tako tolmačiti avstrijsko-
nemško zvezo, kakor da stara habsburška monarhija
je kruh milosti pri mladi Nemčiji in da mora gladú
poginiti, ako jej ga ta odbije.“

Srbski kralj je razveljavil dosedanje volitve,
ker je pokazala preiskava vsled došlih pritožb, da so
naprednjaški uradniki vzlic izrečnemu vladnemu po-
velju pritiskali na volitve. Včeraj je kralj imenoval
volilne komisarje iz treh deželnih strank. Napred-
njaška stranka je postavila za Belgrad 6 kandidatov,
mej tem Garašanina.

Bolgarsko sobranje je zadnji teden potrdilo
postavo o novih merah in težah po meteškem si-
stemu in zakon o deželni zdravstveni upravi. Jako
važno predlogo je vložil naučni minister. Ta postava
namerava pospeševati nabiranje starin, katerih je
veliko po deželi, in tako pripomoči, da se kmalu
ustanovi državni muzej. Postava se ozira tudi na
ostalo narodno blago, kot: pesmi, napeve, običaje
itd. Ukaz v tem oziru je vlada izdala sicer že lansko
leto a brez vspeha, upajmo, da bo imela postava
več veljave!

Iz Londona se poroča, da je **bolgarski** princ
Ferdinand prašal carigrasko vlado, ali bi ga hotel
sprejeti **turški** sultan. Turčija je odgovorila, da
se to ne more zgoditi, ker ne namerava premeniti
svoje dosedanje politike nasproti Bolgariji.

Francoski pravosodni minister je dné 28. no-
vembra izročil zbornici prošnje štirih poslancev, da
se dovoli sodnijsko postopanje zoper Gilly-ja. Zbor-
nica je odstopila te prošnje odseku. — Vojni mi-
nister zahteva, da se na vsak način reši izredni vojni
proračun do novega leta. Dela, ki se bodo izvršila
prihodnje leto, bodo stala 500 in ne 912 milijonov,
kakor so pisali razni listi.

Izvirni dopisi.

Z Vipavskega, 23. novembra. (Uboga vipav-
ska dolina in vzroki izseljevanja v Brazi-
lijo.) (Dalje.) H splošni revščini pripomore pa
tudi mnoge razvade in nove potrebščine, katerih
naši ljudje niso nekaj poznali. Med te razvade se
šteje žganjepitje, preširne in drage tuje noše in v
nekaterih vipavskih občinah preobilno kadenje in

žvečenje duhana (tobaka). Poznam občino na Vipav-
skem, v kateri je sploh znano, da več pokadi in
požveče duhana, kakor plačuje državnih in deželnih
davkov! Da, nahajajo se celó takošne družine, v
katerih vse prek kadi in žveče duhan, oče in sinovi,
da véasih, če tudi še v redkih slučajih, celó šibki
spol, kar znaša od 50 do 100 gold. — precejšen
prostovoljen davek! — vsako leto in to v ubogih
družinah, ki niti za toliko vina v teh slabih letinah
ne pridelujejo! Kje pa so druge resnične potreb-
ščine poleg teh navideznih? — Vse to in drugo
daje rodoljuba pomišljevat, kako tem razvadam priti
v okom. Mar bi ne bilo umestno, napraviti družbe
„proti puhanju in žvečenju“ vsaj po nekaterih krajih
naše Slovenije? Res je sicer, da je spoznala lani
duhovščina vipavske dekanije za prav, da tukaj ni
treba vpeljati družbe treznosti radi žganjepitja, ker
pri nas se le — kar je povsod neizogibno — na-
hajajo bolj redki slučajji te manije žganjepitja ali
„temperancersko družbo“ z ozirom na tobak bi bilo
dobro marsikje vpeljati, kajti celó paglavci že znajo
puhati in žvečiti tobak, ki niso še prav ljudski šoli
odrasli. Kajti kam pride sedanji že tako pokvarjeni
rod, ako se celoma vdá že v zgodnji mladosti tej
razvadi razdevajoči vselej možnjico in deloma tudi
zdravje? Pa seveda bi ne bilo to všeč državnemu
finančnemu ministru, ki stavi v proračun dohodkov
od duhana vsako leto od 70 do 80 milijonov, katere
prejema za tobakov dim, kateri ljudje spuščajo v
zrak. Pa saj nekaj bi se moralo v tem oziru storiti,
da bi ne slabel sedanji rod po takošnjih prerazšir-
jenih razvadah. Menda bi to ne bil noben pravi
„Cigarren- ali Tabak-Krieg“, to je vojna zoper dr-
žavne dohodke, ako bi se vsaj v nečem smelo ome-
jiti to razvado. Pa predaleč sem zabredel v narodno
„zlogospodarstvo“. Ko dobite ta dopis v roke, bodo
menda naši primorski izseljenci pripravljani že v
drugič odpluti iz Trsta, kakor je namenjeno za 25.
novembra opoludne. Slišal sem, da jih ima oditi
na lloydovem parniku ta dan zopet kacic 400 do 500
oseb iz samega Primorja in raznih občin, posamez-
nikov in celih družin; kajti očete brez družin in
žen ne sprejmejo na parnik, kar je prav pametno.
Še več jih je hotelo iti, ali ker se žene temu izselje-
vanju ustavljajo, morali so marsikateri možje ženski
sili odjenjati, ker samim možem ne dajo potnega
lista, če ne gre tudi žena z družino vred v novi
svet.*) Kateri so pa pogoji, utegnil bi kdo vprašati,
za izseljence, ki se podajo v pokrajino „Minas
Geraes“ v brazilskem cesarstvu? Evo vam jih na
kratko prevedene iz laščine: „Izseljenec, ki ni sam
plačal prevoznine, stopil bo na suho na cvetličnem
otoku („Isola dei Fiori“), v zalivu, Rio de Janeiro
imevanem, ter bode odpotoval dva dni po njegovem
prihodu na obširno deželno kmetijo („Fattoria“), za
katero je bil odločen do njegovega odhoda od tam.
V tej kmetiji se mu bo izročila hišica za njegovo
bivališče ter mera zemljišča, da seje žito na svoj
račun.

„Fazendeiro“, to je podjetnik istega obširnega
posestva ali lastnik zemljiškega posestva, bo prevedel
izseljenca z jestvinami in z vsem drugim blagom,
katero bo on potreboval, po bolj zmerni ceni, kakor

*) V dotični spremnici stoji, da je ta izselitev po vsem
prostovoljna, in da se sme nihče k izselitvi siliti, in da more
biti izseljenec za pokrajino „Minas Geraes“, ki je večja
nego francoska dežela, kmetovalec! (agricultore). Pis.

priliko, da zbira krog sebe člene cesarske rodbine
in tudi najmlajše potomce.

Poseben oddelek bi tû moral pričeti, ko bi
hotel pisati o dobrotljivosti in radodarnosti cesarjevi.
Zares potrebnim deli darove Nj. veličanstvo s polnimi
rokami. In javna tajnost je, da dobri vladar često
brez izjeme še sam poviša podporne svote, katere
mu dvorni uradniki predložé v potrdilo. Gledé veli-
kosti teh vsot, koje vsak dan dvorai plačini urad-
nakazuje, noben človek še pojma in slutnje nima,
razven dotičnega dvornega uradnika. Ko je naš cesar
nastopil dedščino po umrlem cesarji Ferdinandu,
naročil in ukazal je takoj, da se založe mnoge
ustanove. Želja cesarjeva se je izpolnila, in zalo-
ženih je bilo veliko število ustanov v blagor mnogim
zavodom, dijakom in mladih umetnikov. Zajedno
odredilo je Nj. veličanstvo, da se imajo skoro vsak
dan kabinetni pisarni doposlani prošnjam za pod-
poro, koje prosijo občine, društva in zasebniki, od-
slej nakazavati večje svote in podpore. Milijone in
milijone brojijo darovi, katere je izplačalo Nj. ve-

(Dalje v prilogi.)

v sosedni deželi ter ga bo tudi založil z denarjem, kolikor ga bo potreboval. Danar bo izseljenec povrnil s pridelki prve žetve.

Vsak glavar družine bo imel knjižico, v katerej bo zaznamovana cena podanega mu blaga, kakor tudi denarni zneski, katere bo dobival.

(Konec prih.)

Iz Šempetra na Dolenjskem, 28. novembra. Tudi naša vas stopila je dostojno v kolo družih krajev praznujočih 40letnico cesarjevo. Slavnostni odbor, kojemu so duše bile gg. Bojanec st. in ml., nadučitelj Franke in učitelj Miroslav Jazbec, dosegel je najlepši vspeh. Malo in veliko je moralo storiti svojo dolžnost. Šolarji donašali so zelenih vejic za okrašenje šolske sobe in podobe presvetl. cesarja; mladenči stavili so mlaje, raz katere vihrajo trobojnice in cesarske zastave. Da se vse raduje, pričali so na predvečer mnogi kresovi, pokanje topičev in harmonično pritrkovanje.

Drugi dan t. j. v nedeljo 25. t. m. korakala je šolska mladina z učiteljema spremljajoča jih novomeška godba v farno cerkev. Po sv. maši in pridigi zapeli so otroci cesarsko pesem in se potem zopet vračali v šolo, tukaj nagovoril je jeden gg. učitelj šolsko mladino s primernim govorom, kojemu je sledilo petje in deklamacije od strani šolarjev. Slednjič bila je vsa šolska mladina pogoščena. Med pogoščanjem svirala je zopet novomeška godba.

Po eni uri popoldne bil je banket pri županu F. Bojancu, pri katerem nas je tudi počastil g. vladni svetovalec J. Eckel. Prvo napitnico govoril je g. Eckel, tej sledilo je veliko družih navdušenih.

Iz Št. Petra na Notranjskem, 29. novembra. Današnji dan je nam prebivalcem šempeterske duhovnije otožen. Prinesel nam je nemilo ločitev od dosedanjega, vsem priljubljenega duhovnika č. g. župnika J. Podboja. Bili so med nami komaj nekaj mesecev nad štiri leta, vendar v tem malem času si nabrali dovolj častnih zaslug, bodisi v svojem poklicu ali zunaj. Vseh dobrih naprav tega moža Vam, dragi čitatelji, ni zmožna moja roka popisati. Usojam pa se Vas prositi malo prostorčka, da v imenu priprostega prebivalstva te duhovnije zapišem nekoliko vrstic v slovo blagemu možu. — S solznimi očmi gledamo danes za Vami, svojim toliko skrbnim pastirjem. Srce boli brez izjeme vsakega, bodi otrok, odrasel ali sivi starček, ko se spominja na Vašo ločitev od nas. Spoznali ste lahko, da smo Vas srčno radi imeli v svoji sredi; radi pa tudi med nami imeli do konca Vašega življenja. Res mogoče, da Vam naše postopanje ni bilo povsem všeč, ali ljubili ste nas neprestano. V pravi pohlevni ljubezni ste nas učili in svarili, tako, da je marsikateri nerodnež lahko spoznal svojo zmotu.

Iz globočine svojih src se Vam zahvaljujemo za ves trud, kateri Vam ni bil tukaj v mali meri odločen. Večna hvala Vam pa bodi izrečena za trud, kateri ste v to porabili, da se je sozdalo primerno hlevsko poslopje, prenovila se cerkev in v delo se naročile in že polovico plačale nove podobe križevega pota. Gotovo je bilo treba šteti okoli dva tisoč goldinarjev, ali nam se ni ukazalo, da bi morali plačati le vinar v to ogromno svoto, čeravno naša cerkev nima nikakega premoženja.

Znali ste obračati stvar previdno ter iskati

ličanstvo iz privatne blagajnice tekom svojega 40-letnega vladanja. Smelo smemo reči, da še nikoli ni kak vladajoč knez z dobrim srcem razdelil toli denarja za državo svojo in podanike, kakor cesar Franc Jožef I. Vsled tega prija srečo njegovemu, da se 40letnica njegovega vladanja vrši brez potratnih troškov, in da so to dnevi tibe radodarnosti za uboge in sirote.

Nj. veličanstvo je dalje skrbelo za to, da se na dvoru vedno vse vrši dostojno, veličajno in primerno njega pomenu, vsled česar se zopet na leto milijoni potrosijo v korist ljudstvu. Sam za svojo lastno osebo cesar jako malo potrebuje. Ob vsaki priliki odlikuje se vladar s svojo zmernostjo, in zdravniške naredbe celó takrat izvršuje strogo, ko bi Nj. veličanstvo moralo prisostvovati kaki svečanosti. To seveda se pripeti jako redko, in sicer zaradi tega, ker cesarju ni povšeč, da se preloži kaka slavnost, pa tudi radi tega, ker je izbornega zdravja. Cesar je pred leti zeló rad pušil po obedu viržinko, ko mu pa njegov telesni zdravnik to odsvetuje, pri tej priliki položi prižgano smodko na mizo, in od te dōbe ne puši več viržink.

novce ne samo v kmetijskih žuljih; segali ste do veljakov. Celó naš blagi cesar so na Vašo prošnjo podarili 200 gld

Bodite, blagi duhovni oče, od nas vseh pozdravljeni. Daj Bog, da bi dolgo let delovali v prijazni Planini. Hrašovec.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) pripeljal se je danes zjutraj ob 6. uri 1 m. v Ljubljano; vlak je stal štiri minute, potem pa se odpeljal proti Trstu. Kakor smo že poročali, snide se danes presvetli cesar s cesarico v gradu Miramaru. Na peronu sta bila g. dež. predsednik baron Winkler in g. župan Grasselli.

(Iz državnega zbora.) V večerajnji seji je vlada predložila začasni proračun za prvo četrtletje 1889. Trgovinski minister je odgovoril na interpelacijo Siegmundovo o pomanjkanji vozov za prevažanje premoga na državnih železnicah. Letos se ob jednem prevažajo mnogo žita, kuriva in sladkorja. Tudi se je razširil trg za češki rujavi premog ter več vozov porabilo za gradbene namene. Že spomladi in poleti je vlada izdala naredbe, ki bi zadostovali pri normalnih razmerah, ter podpirala železnične uprave. Naročilo se je 1354 vozov, mej temi 1010 za premog. Potem se je nadaljevala debata o § 17. kmetškega dednega prava. Knez Al. Liechtenstein je umaknil svoj dostavek k § 17. Posl. Neusser je trdil, da § 17. ovira postavu, ker po njegovem mnenju razkosovanje zemljišč ni bilo škodljivo. Dr. Pattai dokazoval je nasprotno, da se namreč zemljišča ne smejo prepuščati samovoljni posestnikov. Govoril je tudi proti židom in socijalno-demokratski stranki. Ugovarjal mu je dr. Menger. Govorila sta tudi dr. Gregorec in baron Moscon.

(V novo obrtno šolo v Ljubljani) oglasilo se je toliko učencev, da vodstvo ne more vseh vsprejeti. V oddelek za lesni obrt oglasilo se je petindvajset učencev, torej več, nego na beljaški šoli, ki je mej najlepšimi in največjimi, v vseh štirih letih. V oddelek za vezanje in šivanje čipek se je oglasilo do 60 učenk.

(Deželni muzej) se bo jutri dopoldne ob polu 11. uri slovesno odprl.

(„Narodni Dom“.) Prihodnji ponedeljek, 3. dne decembra, ob 6. uri zvečer so bo vršil v pevski sobi narodne čitalnice ljubljanske izredni občni zbor društva „Narodni Dom“. Ker utegnejo biti njegovi sklepi važne pomembe za prihodnost društva, vabi odbor še enkrat po tej poti vse društvenike, da se polnoštevilno vdeležijo njegovih razprav.

(Bralno društvo) se je osnovalo, kakor smo že povedali, v Kostanjevici na Dolenjskem. V stalni odsek so izvoljeni gospodje: Viktor Rosina, predsednik; Anton Stravs, podpredsednik; Jože Rohrmann, tajnik; Ivan Gregorič, blagajničar; Henrik Frankovič, knjižničar; Mihael Novak in Damijan Pavlič, odbornika; Lavoslav Abram in Otmar Sever, namestnika. Temu za Kostanjevico prepotrebemu društvu želimo vspešno in dolgotrajno delovanje.

(Predavanje dr. Holuba v Postojini.) V četrtek, 20. decembra t. l., ob 7. uri zvečer, bode v Posto-

Zabava cesarjeva so čitanje, gledišče in lov. Nj. veličanstvo prebira vsak dan marljivo zanj prirejenu politični pregled iz časopisov ino- in tuzemskih, dalje dunajske novine in najnovejše pojave na slovstvenem polju. V „burgteatru“ in dvornem opernem gledišči pride cesar vselej v dvorno ložo, da vidi kako novo igro. Zlasti so všeč Nj. veličanstvu predstave dobrih veselo-iger. Z lovom bavi se cesar vsled priporočbe zdravnikov.

Do kácega razvoja in procvitanja povspela se je Avstro-Ogerska tekom 40letnega vladanja Nj. veličanstva, káce premembe so se dogajale v teh štirih desetletjih! Država postala je za vlade cesarja Franca Jožefa velika in silna.

Slovinci pa ohranimo dobremu vladarju, premilemu cesarju našemu, ki se je v teh slavnostnih dnevih umaknil v tiho morskó zatišje grada Miramare na obalah sinje Adrije, hvaležen spomin v svojem srci i v bodočih letih njegovega vladanja in trudimo se po skromnih svojih močéh pripomoči do blagra in časti lepi domovini naši, imajoč pred očmi géslo cesarjevo: „Z združenimi močmi!“

A. S.

jini v dvorani hotela „pri ogerski kroni“ predaval afrikanski potovalec dr. Emil Holub o dogodkih in preiskavanji zadnjega svojega potovanja po Afriki. Vstopnina 1 gld. Vstopnice prodaja gosp. Peter Kraigher, trgovec v Postojini. Na pismena vprašanja odgovarja gosp. Jan. Ružička v Postojini. Vstopnice dobivale se bodo tudi zvečer pri blagajnici.

(Blagoslovljenje šolske zastave.) C. kr. vladnica v Ljubljani dobi tudi svojo — zastavo, ter je v to svrhu dovolil c. kr. dež. šol. svét potrebno svoto. Blagoslovljenje vršilo se je danes ob 8. uri povodom cesarjeve štiridesetletnice v cerkvi Jezusovega Sreca.

(Imenovanje.) G. Blaž Bonča iz Radovljice je imenovan začasnim živinozdravnikom na Štajerskem.

(Napad na sodnika.) Včeraj smo sporočili, da je neznan človek ranil z nožem g. dr. Al. Globočnika, voditelja okrajnega sodišča v Kaplji. Ta človek je neki kmetijski mladenič, ki se je hotel maščevati nad nekim drugim, a se je zmotil v osebi.

(Za novo otroško bolnišnico) „Elizabetišče“ položil se bode jutri ob 1/2 10. uri temeljni kamen, in sicer v Strelških ulicah.

(Uradniške premembe.) Višji davčni nadzornik g. F. Jerman na Krškem je premeščen v Ljubljano. Na njegovo mesto pride g. Lončar iz Radovljice. V Radovljico gré začasno davčni kontrolor g. Kalan s Krškega. Davčni višji nadzornik v Novem-Mestu g. Tratnik je šel v pokoj. V Novem-Mestu pride kot višji davčni nadzornik g. Tavčar iz Postojine, v Kočevje pa g. Zajec iz Ljubljane.

(Družba sv. Mohora.) Nekdo, ki je imel ravno čas, je preračunal naslednje: V dekaniji Kranj ima družba sv. Mohora 1414 udov. Izmed teh jih pride na Duplje, Trstenik in Zapoge 2%; na Cerklje, Predoslje in Kovor 5%; na Šentjurij, Smlednik, Predvor, Križe, Tržič, Podbrezje in Besnico 4%; na Kranj, Naklo in Goriče 5%; na Mavčiče 6%; na Šmartno, Velesovo in Kokro 8%. Iz tega se lahko vsak nekaj nauči. Torej na noge za leto 1889!

(Predrznost.) V Trbovljah je neki R. Burga dne 27. novembra iz predrznosti vtaknil glavo med dva rudarska vozova. V tem trenutku se jeden premakne ter Burgi pretisne glavo, vendar je ranjenec delal še dve uri in potem nezavesten se zgrudil.

(Mrtvega) so našli danes zjutraj pod Tivolijem J. Šiškarja, ki je bil v službi v tovarni gospoda Töniesea.

Telegrami.

Gradec, 30. novembra. Govori se, da se bo sešel štajerski deželni zbor dne 27. decembra k izrednemu zasedanju.

Dunaj, 1. decembra. Zbornica poslancev: Predsednik Smolka jo nagovori nastopno: Danes bomo doživeli predvečer onega znamenitega dne, kateri je pred 40 leti nastopil vlado naš cesarski gospod. Vladar želi, da se praznuje ta dan brez vsake slovesne in posebno brez dragocene izjave, marveč da se porabijo tem izjavam namenjeni izneski v dobrodelne svrhe. Ravno zbornica poslancev, prosto voljeno narodovo zastopstvo, mora po mojem mnenju izraziti veliki pomen tega dneva. Ginjenim srcem se spominjam 3. dne decembra 1848, kateri dan sem na čelu odposlancev prvega državnega zbora kot njegov predsednik najudaneje čestital cesarju k vladnemu nastopu. In te moje želje so se hvala Bogu izpolnile. Vlado našega cesarja, ki je danes po 40tih letih v najboljši moči moške dōbe, imenovati moramo jako blagonosno, kajti ali je mogoča večja sreča, kakor prisrčno razmerje neomahljive ljubezni in zvestobe, ki vlada mej našim najmilostivejšim gospodom in njegovimi narodi; tudi največji mogotci se morajo uklanjati raznim slučajem človeške osode. Odločilno pa je, da se pridobljeno obdrži in plodonosno porabi v blagor državi in narodu; ravno v tem oziru pa more cesar ponosom in radostjo zreti na štiridesetletno vladno dōbo, kajti danes stoji na čelu države mogočen vladar, katerega iščejo in čislajo kot veljavnega in zvestega zaveznika in ki ga čuva neomejena ljubezen narodov (Odobranje). Vsemogočni naj dá cesarju še mnoga leta ravno tako blagonosno živeti vzvišenemu poklicu, varuje naj ga in blagoslovi. Naš cesar in kralj naj živi! (Zbornica

navdušeno trikrat zakliče: „hoch!“). Predsednik potem izjavi, da se najbolj ustreže cesarjevi želji, ako nadaljuje zbornica sejo.

Za delavca in delavko, ki si morata z rokami služiti svoj vsakdanji kruh, je bolezen velika izguba ter morata zaradi tega skrbno gledati, da se je ubranita ali pa, ako se že prikaže, da jo hitro odpravita. Sredstvo, ki se je pri delaveh zaradi svoje nizke cene (na dan iznašajo troški ne popolnoma 3 kr.) in pri tem prijetnega in gotovega učinka skoraj povsodi vdomačilo kot domače zdravilo, to so lekarnarja Rich. Brandta švicarske kroglice. Dobivajo se v lekarnah škatljica po 70 kr. ter so se v 10. letih izkazale kot izvrstno sredstvo v vseh slučajih, kjer se je pokazalo vsled slabega prebavljanja in brane utrujenost udov, slab tek ali pomanjkanje tega, vrtoglavica, zaprtje in tiščanje v želodci itd. itd. Zahtevajo naj se pa vedno s posebno pozornostjo na krstno ime lekarnarja Riharda Brandta švicarske kroglice, ker se prodajajo mnogi mamljivo ponarejeni svaljčki. Prezreti se ne sme, da ima vsaka pristna škatljica kot etiketo bel križ v rdečem polju in zaznamovanje lekarnarja Rih. Brandta švicarske kroglice. Zavrnejo naj se vse drugačne škatljice. (17)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	727.7	7.2	sl. jzap.	oblačno	5.50	
30. 2. u. pop.	730.1	11.8	sl. jzap.	jasno		
9. u. zveč.	733.3	6.2	sl. jzap.	oblačno		

Srednja temperatura 8.4° C., ja 6.8° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)
1. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 85 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	82 " 40 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	874 " — "
Kreditne akcije	303 " 30 "
London	121 " 80 "
Francoski napoleond.	9 " 66 "
Cesarski cekini	5 " 77 "
Nemške marke	59 " 72 1/2 "

Someščanje!

Občinski svet deželnega stolnega mesta je za praznovanje štiridesetletnega vladanja Nj. ces. in kralj. apostolskega veličanstva, določil splošno razsvetlavo mesta, da bi stanovništvo priliko imelo vsaj v skromni meri pokazati svojo vernost in udanost nasproti ljubljenu vladarju.

Ker je pa Nj. ces. in kralj. apostolskega veličanstva izrečna volja, da v dan 2. dec., t. j. ob obletnici dné, ko je Nj. veličanstvo zaselo cesarski prestol, izostanejo ne samo vse oficijalne slavnosti, nego sploh vse svečane naprave, ki prizadevajo troške, sklenil je občinski svet, da je opustiti nameravano razsvetlavo mesta in zato **nabirati darove za ustanovitev posebne ustanove**, katere obresti bode vsako leto v dan 2. decembra podeliti ljubljanskemu obrtniku, ki je ubožal.

Na ta način misli mestni zastop najprimerneje ustreči presvetlega cesarja velikodušnim namenom in pozivlje čestite someščane, da po svoji moči pospešujejo uresničenje te plemenite svrhe.

Mestna blagajnica ima nalog, darove sprejemati in potrjevati. Razven tega bode magistrat za lagodnost čestitega občinstva pošiljal posebne podpisane pôle po hišah.

V Ljubljani, dné 30. novembra 1888,

(1) Župan: Grasselli.

St. 8060.

Prodaja deželnega gledišča.

S privoljenjem c. kr. deželne sodnije z dné 10. novembra l. 1888, št. 9550, bode prihodnjo sredo, namreč

5. decembra 1888, ob 10. uri dopoludne,

pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani prostovoljna javna prodaja deželnega gledišča.

Iz dražbenih pogojev, kateri se lahko izvedó vsaki dan v uradnih urah pri c. kr. deželni sodnji in tudi pri deželnem odboru, navede se sledeče: Prodal se bode stavbeni prostor, namreč pogorišče na Kongresnem trgu z vsemi podrtinami glediščnega poslopja, toda nikakor ne pod ceno 20.000 gold. — Vdeležniki dražbe morajo vložiti pri dražbeni komisiji 2000 gold. jamčevine v gotovini ali pa v vrednostnih papirjih. Po končani dražbi

shrani se jamčevina kupca pri deželni sodnji, jamčevine drugih ponudnikov pa se precej vrnejo. Kupec gledišča mora v osmih dneh potem, ko mu deželni odbor naznani, da je prodaja od cesarja potrjena, deželnemu odboru celo kupno ceno plačati, sicer izgubi jamčevino in ostane odgovoren za kupnino, ako mu deželni odbor ne privoli več obrokov za vplačanje kupne cene. Brez Najvišjega potrjenja bi prodaja ne bila veljavna. — Dokler kupec kupnine popolnoma ne plača, nima pravice, brez privoljenja deželnega odbora svoje pravice komu drugemu odstopiti. Odstotno pristojbino mora kupec sam plačati in od dneva nastopa posesti tudi davke, priklade in vsa druga javna bremena na-se vzeti. — O dražbenih pogojih naj se vsak sam pouči, ker za velikost in meje prostora in za vrednost stvari nikdo ne jamči.

Od deželnega odbora kranjskega.

Velika izbira daril sv. Miklavža

za odrašene in otroke, praktični, poučni in koristni predmeti, po nizki in pošteni ceni pri

J. GIONTINIJU
v Ljubljani.

(1)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizkej ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastoj in franko.

OTOMANE,

!!gl. 38 a. v.!!

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Katoliška tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Izvrstna
polenovka (Stockfisch)
dobivala se bo po prav nizki ceni skozi ves advent pri
Mariji Brus poprej **Stefe**
pred Škofljo. (3)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.
Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.
Posebno priporočilne za prekupce so oljnatne barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.
Cenike na zahtevanje.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OOOOOOOOOOOOOOOOOO
Varujte svoje konje mokrote in mraza!
Glavna zaloga prve in največje tovarne
Konjskih plaht

razpošilja svoje jako solidno in trajno izdelane težke, masivne plahte po nastopnih čudovito nizkih cenah:
Konjske plahte najboljše vrste,
190 cm. dolge, 130 cm. široke, s sivo podlago in živimi bordurami, goste in gorke, komad samó
1 gl. 50 kr.
Iste, 2 m. dolge, 1 1/2 m. široke, komad samó gl. 1.80.
Elegantne, žvepleno-rumene fijkarske plahte
s štirikratnimi širokimi, črno-rudečimi ali modro-rudečimi bordurami, blizo 2 metra dolge in 1 1/2 metra široke, komad samó
2 gl. 50 kr.
Krasne, zlato-rumene double-plahte za gospodo,
ki se morejo porabiti tudi kot jako lične preproge, komad
3 gl. 50 kr.
Na stotine priznatih pisem.
„Vaši uzorec so došli ter Vas prosimo sedaj, da nam pošljete 24 komadov po gl. 1.50, 12 komadov à gl. 2.50 in 17 komadov po gl. 3.50. Oskrbništvo vorderberškega rudnika.“
Razpošilja se v vse kraje po pošti, železnici ali ladijah proti poštnemu povzetju ali poprej poslani gotovini. Naslov: (7)
Tovarniška zaloga konjskih plaht
A. GANS, Dunaj, III., Seidelgasse 4.

Razglas.
Dné 2. januarja leta 1889. ob 10. uri dopoludne vršilo se bode v deželnem dvorci I. žrebanje 4% obveznic kranjskega deželnega posojila
pred sestavljeno komisijo po predpisu navodila o žrebanji obveznic deželnega posojila. (1)
Od deželnega odbora kranjskega.
V Ljubljani dné 27. novembra 1888.

Za domačo rabo!

Tkano sukno najtinejše in najmočnejše vrste, platno od bele preje in polbeljeno platno za črevljarje in sedlarje, modro platno, fino sivo platno, močno dvojno platno za požarne brambe, belo platno za posteljno perilo, damast in dvojtkanino (ovilih), platnen in volnat kanafas, beljeno polplatno, gorsko platno, močno platno za vreče, kakor tudi izgotovljene vreče, platnene robce od oksforta in širtinga, dvojtkaninske in damastne oprtače, servijete in namizne garniture od damasta priporoča po najnižjih cenah (3)

društvo tkalcev v Vali pri Dobruški na Češkem.

Cenilniki in obrazci na zahtevanje zastonj in franko.

Naše platno je po katoliško-obrednih predpisih popolnoma pripravno za **cerkveno in altarno perilo.**

Gospodom šolskim predstojnikom in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem mestni trg 10.

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesno terguljo, škarje za gosenice, ročni lopatico, drevesno žago, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno ščetko; orodja so vsa na **lepo popleskani leseni plošči** vrejena, po prav nizki ceni. (39)

Želodčeva esenca

ni nikakor sredstvo, ki skoraj raztrga črevesa in sili naravno njih delovanje! Marveč ta esenca je polajševalna pa vendar gotova, uspešna pomoč, ki le podpira naša notranja telesna delovanja in tedaj ne škodi črevesom nikdar, če bi se še toliko časa zavživala. Ona ozdravlja vse obolenosti želodčeve in telesne, vranilne in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žilo, vsako telesno zaprtje, vodenico, dolgo trajajočo drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrh najuspešnejše sredstvo zoper gliste pri otrocih. — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., poštne stroške trpi p. t. naročnik. V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzloff-Jevej. (9)

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kišekega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovolje poslati iste nefrankovane (3)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

! Vsi stroji za kmetijstvo!

posebno za sedanjo dōbo.

Škoporeznice

po najnovejših sistemih. Izdelovanje v 30 različnih velikostih in jamčeno izvrstnih sestavah; najceneje in pod jako ugodnimi pogoji jih prodaja

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse Nr. 78.

Obširni katalogi na zahtevanje zastonj in franko. — Na vsako vprašanje se radovoljno odgovarja.

Jamči se za najboljši material in izborro delovanje strojev.

Posredovalci se vsprejmo ter dobro plačajo, isto tako pošteni agentje. (5)

Št. 18974.

Razglas

(2)

mladeničem, kateri stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1889. leta, mestni magistrat javno naznanja:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so se porodili v letih 1869, 1868, 1867 in 1866, se morajo zglasti tekom

meseca decembra letošnjega leta

pri podpisanem uradu, ako ne, vsakega zadene kazen po § 42. vojninskega zakona.

2. Kar je mladeničev, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, ti naj seboj prineso dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi ali pooblaščenici.

4. Oni, kateri si mislijo izprositi začasno osvoboditev od vojaščine ali pa druge zakonito dopuščene olajšave pri spolnjevanju vojninske dolžnosti, morajo tekom meseca januarja 1889. leta izročiti podpisanemu uradu rodbinske listine in druge potrebne svedoče.

5. Dolžnosti oglasa ne more izogniti se nihče z izgovorom, da za to dolžnost ni vedel.

Mestni magistrat ljubljanski

16. dan novembra 1888.

Na tisoče odrezkov in koscev sukna

za (7)

jesensko in zimsko rabo pošilja le proti poštnemu povzetju ali poprejšnji gotovini pobijaje vsako konkurenco, in sicer:

3-10 metra sukna, debelega in močnega (za moško obleko)	gl. 4-80
3-10 metra sukna, debelega in močnega, pa boljsega	6-25
3-10 metra sukna, debelega močnega in finega	8-50
3-10 m. najfinejšega sukna	12-60
3-10 metra izborna finega sukna	16-50
2-10 metra zimskega sukna (za zimsko suknjo)	5-—
2-10 metra finega zimskega sukna	9-—
1-70 metra surovega sukna (za eno suknjo)	3-35
3-25 metra črnega sukna, čista volna (za popolno salonsko opravo)	7-75
3-25 metra črnega finega sukna, čista volna (za popolno salonsko opravo)	10-—

Sukno vsake vrste ceneje kot drugod.

D. Wassertrilling, trgovec s suknom v Boskovcu pri Brnu. Uzorci zastonj in franko.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (98)

Cenilniki gratis in franko.

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka, slabosti želodca, smrđljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganji, koliki, prehlajeni želodca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodec), želodčnem krču, zaprtju, preobloženji želodca z jedili ali pijačami, boleznih vsled glist, boleznih na vranici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady, Krenžir** [na Moravskem].

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tga tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Krenžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojina: lek. Fr. Baecareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Crnomelj: lek. J. Blažek. (41)

Tuji.

29. novembra.

Pri **Milicu**: Weiss, potovalec, z Dunaja. — M. Stella, zasebnik, z Dunaja — S. Peroch, trgovec, iz Italije. — Schnobilek, posestnik, iz Trviza.

Pri **Sionu**: J. Kronberger in Hager, potovalec, z Dunaja. — dr. Fon iz Zagreba — Abeles, potovalec, z Dunaja. — Aufmuth, trgovec, iz Gradca.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.

Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. čitateljem, opozorjaj na to starodavno ter prekristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrđka **SEGUIN** Bourdeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (16)

Sadjarji!

Vsled znižanja vožnih tarifov južne železnice za sveže sadje, pogajam se z večjo firmo radi kupčije več vagonov po plemenih odbranih

zimskih namiznih jabolk

in Vas vljudno vabim, da mi ponudbe z uzorei blagovoljno v kratkem dopošljete.

V. H. Rohrmann, Ljubljana.

(3)

AVGUST SCHWEIGER,

zobozdravnik,

naznanja slavnemu občinstvu, da se v kratkem stalno v Ljubljani nastani. (3)

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

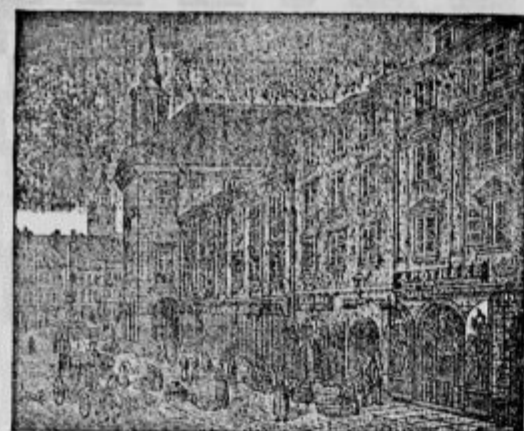
Sedanja kuhinja in sedanji način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nekatere ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih, posebno zjutraj; nabira se jim po zobeh nekak lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodcu leži jim kakor velika teža in včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabljenje, kojega tudi ne odstrani zavzivanje jedil. Oči se jim vdero, roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekaterih mesecih pa v zvezi s zelenkastim i mečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdi, da se mu suše cela glava; črevesa se mu zamaše, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina v očeh orumeni; voda gré pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dlje časa, ostane na dnu goščava; dostikrat se mu riga in pri tem dobi v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu srce pri tem močno vtriplje; vid njegov oslabi, črno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki. Vsled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodcu takó, da dobi bolno telo hrane in da se zopet povrne prejšnje zdravje. Učinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že rozprodani in izvanredno je število spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine boleznih raznih imen izvirajo iz neprebavljivosti; toda če je to slednje zlo odstranjeno, zgubé se tudi vsa druga, kor ta so v istini le znamenja pravcate bolezni. Zdravilo je „Shäker ekstrakt“. Spričevala tisočeri, ki pohvalno govoré o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilji. Ta izvrstni lek se dobi v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vsled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom „Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine v glavi in zaduše rumenico. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne povzročujejo nikakoršnih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ glđ. 1'25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr.

Svari se pred ponarejanji, ki so brez vse vrednosti ter še celo škodljivo vplivajo.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,** Limited London 35 Faringdan Road E. C. (21)

V zalogi ima in razpošilja „Seigelove kroglice“ Ivan Nep. Harna, lekarna „zum gold Löwen“ v Kremžuru na Moravskem. Dalje v lekarnah: Koroško, Kranjsko, Primorsko: Ljubljana, Ub. pl. Trnkóczy, G. Piccoli; Celovec, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; Breze, Št. Mohor, Prevalje, Gostentsehnig; Trbiž, Beljak, dr. Kumpf, Frid. Scholz; Velikovec, Volšperg, Ajdovščina, Idrija, Kamnik, Pulj, J. Cabuchio; Reka, G. Prodani; Gorica, J. Cristofoletti, Pontoni, A. Gironzoli; Trst, Sattina A., al Camelo, Praxmarer A. al due Mori, J. Serravallo, al Redentore G. Zaneti, alla Sesta d'oro; Novigrad, Nik Bar. Gionović; Spljet, Aljinović, Foeigl; Zader, Andrović; Susak pri Reki, Mali Lošinj, O. Viviani, in v večini ostalih lekarn v cesarstvu.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem Mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izborno skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve (in kemična tovarna), v Gradci (na Štajarskem) ena, pa ena v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vsepriporočeni vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezní na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Schußmarke.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 glđ. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrežati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 glđ. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvujanji, tišcanji od sedla in oprave, pri sušici itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža (8)

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njenih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (69)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospeske ulice 12.)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezna dela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (40)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva z mltrom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.